

Čís. 334.

Veřejné strážci tuzemské jest přiznati soudem tuzemským ochranu dle § 68 tr. zák. i tehdy, když úřední výkon předsevzat za hranicemi.

(Rozh. ze dne 15. ledna 1921, Kr I 590/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích, jimž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem veřejného násilí dle § 81 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost spatřuje zmatek dle čís. 9 a) § 281 tr. ř. v tom, že nalézací soud přiřknul vojenské hlídce ochranu § 68, pokud se týče § 81 tr. zák., jakkoli výstup mezi ní a obžalovaným odehrál se za hranicemi, na rakouské půdě, kam vojín Rudolf S. při stíhání obžalovaných pro podezření z podloudnictví se byl dostal, a zmatek dle čís. 5 § 281 tr. ř. v tom, že soud na odůvodnění svého odchýlného stanoviska dovolává se výnosu ministerstva vnitra ze dne 18. ledna 1920 čís. 1819, výnosu to, jenž vydán byl několik dní po spáchání činu obžalovaných, o němž bylo souzeno. Než zmateční stížnost nelze uznati odůvodněnou. Že vojenské hlídce, pokud koná službu v tuzemsku, ochrana § 68 a 81 tr. zák. přísluší, ani zmateční stížnost nepopírá. Pokud přísluší tato ochrana strážím při stíhání osob podezřelých i za hranicemi, jest ovšem předmětem úpravy mezistátními úmluvami. Než ustanovení takové mezistátní úmluvy, pokud vůbec existuje, bylo by rozhodným v případě, kde šlo by o rozhodování otázky té úřady státu cizího. Tyto mohly a musily by odepřít zvláštní ochranu, příslušející osobám veřejné služby, strážím, překročivším u výkonu služby hranice, kdyby jim takováto zvláštní ochrana mezistátním ujednáním nebyla zaručena. Jinak má se věc u úřadů vlastního státu. Pro ty zůstává veřejná stráž, jakmile úřadovati jest jim dle platných zákonů vzhledem k jejímu zakročení třeba i na půdě cizí, předmětem zvláštní ochrany, tuzemským zákonodárstvím veřejné strážci zaručené, to již proto, poněvadž jest jí přivesti k platnosti zákon tuzemský, veřejné strážci u zákonitém výkonu její služby ochranu tu bezvýmínečně zaručující. O tom může tudy býti tím méně pochybnosti, ano se jednalo o veřejnou stráž, která ještě v tuzemsku započala povinné zakročení proti osobám podezřelým, příslušníkům to vlastního státu, a jen v jeho pokračování hranice země překročila. Obviněným jako vlastním státním příslušníkům nelze žádným způsobem přiznati právo, by se, byvše stíháni pro podloudnictví, proti strážci bezprostředně za hranicemi beztrestně postavili na odpor. Nasvědčují tomu již zásady §§ 36 a násl. tr. zák. Že osobám vojenským nařízením ministerstva Národní obrany, v rozsudku uvedeném, překročení hranic u výkonu služby bezvýmínečně jest zakázáno, nemůže zbaviti vojenskou hlídku, přidělenou pohraniční finanční strážci pro službu pohraniční zákonité ochrany, okolnost ta činila by jí jen vůči jejím vojenským nadřízeným zodpovědnou. Z úvah shora uvedených nezáleží však též na tom, že uvědomění podřízených orgánů o dohodě

mezi zástupci Čsl. republiky a Rakouska o stihání provinilců přes hranice stalo se výnosem, jenž vydán byl až po případu, o nějž jde. Jelikož soudem tuzemským přiznati jest veřejné strážní tuzemské povahu tuto i tehdy, když úřadování stalo se za hranicemi, jest otázka, platila-li zmíněná dohoda již v době skutku, bezvýznamnou, to tím spíše, že výnos presidia ministerstva vnitra ze dne 18. ledna 1920 čís. j. 1819 neobsahuje vlastně ničeho jiného než sdělení stavu samozřejmého a spořádaným poměrům mezi státním odpovídajícího.

Čís. 335.

**Předražování (cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.).
Trestu administrativnímu dle §§ 8 a 9 nařízení ze dne 19. února 1919, čís. 94 sb. z. a n. podléhá prosté, byť i jen kulposní, porušení zákazu prodeje, pokud se týče příkazu ohlášení. Stalo-li se vědomě a úmyslně, spadá, splněny-li další podmínky, pod pojem pletich.**

(Rozh. ze dne 15. ledna 1921, Kr I 641/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnickou stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Praze ze dne 3. března 1920, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 23 čís. 4 cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmatečnická stížnost, uplatňující důvod čís. 9 a) § 281 tr. ř., jest bezdůvodná. Dovolávajíc se vládního nařízení ze dne 19. února 1919, čís. 94 sb. z. a n. a posudku znaleckého vytýká stížnost, že byl stěžovatel nepopíratelně oprávněn kúže koupiti a kup nelze prý proto pokládati za pletichy. Ježto však překročení zákazu prodeje a porušení povinnosti, ohlásiti koupi kúže komisi, ohrožuje uvedené nařízení v §§ 8 a 9 pouze administrativním trestem, nelze prý ani v prodeji pokud se týče neohlášení kúže komisi, natož v pouhém pokusu prodeje, spatřovati pletichy, trestné dle § 23 čís. 4 cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák., což platilo by dle náhledu stížnosti i tehda, kdyby nebylo speciálního ustanovení uvedeného nařízení. Nelze nahlédnouti, proč by jednání, jímž vědomě mají býti zmařeny předpisy, čelící proti zvyšování ceny koží, nemělo spadati pod široký pojem pletich, jenž kryje každou činnost obchodní, vybočující vzhledem ku poměrům, válkou přivoděným, z mezí legitimního obchodování. Pouhé vládní nařízení nemůže však derogovati předpisu zákona, jakému na roveň klásti sluší cís. nař. o předražování. Předpisu § 8 a 9 vládního nařízení čís. sb. z. a n. 94/19 lze rozuměti jen tak, že trestu administrativnímu podléhá prosté, byť i jen kulposní, porušení zákazu prodeje, pokud se týče příkazu ohlášení. Jakmile stane se vědomě a zúmyslně za okolností, jež vyhovují předpokladům trestního činu dle § 23 čís. 4 cís. nařízení, nastane i trestnost soudní dle tohoto předpisu. Že stížnost nepřipustně dělí činnost stěžovatelovu na dvojí období — nákup a pokus prodeje — dokazujíc ohledně každé zvlášť nezpůsobilost jako podkladu pro odsouzení